ਬਿਕਾਸ਼ ਰੰਜਨ ਰੂਟ

ਬਨਾਮ

ਐੱਨ. ਸੀ. ਟੀ. ਦਿੱਲੀ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਸਕੱਤਰ (ਘਰ) ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ

(2019 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 687)

ਅਪ੍ਰੈਲ 16,2019

[ਐੱਲ. ਨਾਗੇਸ਼ਵਰ ਰਾਓ ਅਤੇ ਐੱਮ. ਆਰ. ਸ਼ਾਹ, ਜੇਜੇ।]

ਕੋਡ ਆਫ਼ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1973: ਐਸ. ਐਸ. 173(8), 167(2), 227 ਅਤੇ 228-ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ-ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰਿਪੋਰਟ/ਚਲਾਨ/ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਵਿਕਲਪ-ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਵੀ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ। ਧਾਰਾ 173 (8) ਜਾਂ ਨੋਟਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਮੁੜ ਜਾਂਚ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ, ਜਦੋਂ ਯੂ/ਐੱਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। 227, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ-ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ-ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ-ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ-ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਇੱਕ ਢੁਕਵੀਂ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੈ। 173(8).

ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਅਦਾਲਤ ਨੇ

ਰੱਖਿਆਃ 1.1 ਜਾਂਚ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 173 (2) (i) ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਤਹਿਤ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਜਾਂ ਤਾਂ (1) ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ (2) ਰਿਪੋਰਟ ਨਾਲ ਅਸਹਿਮਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਛੱਡ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ (3) ਧਾਰਾ 156 (3) ਤਹਿਤ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਅਗਲੇਰੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਇਸ ਨਾਲ ਅਸਹਿਮਤ ਹੈ ਰਿਪੋਰਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਵਿਰੋਧ ਅਰਜ਼ੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਅਗਲਾ ਫੈਸਲਾ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਛੱਡਣਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਵੀ ਤੈਅ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 173 (2) (ਆਈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਭੇਜੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ' ਤੇ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਾ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਉਸ ਪੜ੍ਹਾਅ' ਤੇ, ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਅਗਲੇਰੀ ਰਿਪੋਰਟ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਪ੍ਰੀ-ਕੌਗਨਿਜ਼ੈਂਸ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੋਟਿਸ ਲੈ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 173 (2) (i) ਤਹਿਤ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਭੇਜੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਨਾਲ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ' ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 227 ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਲਈ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਨੋਟਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੀ-ਕੌਗਨਿਜ਼ੈਂਸ ਪੜ੍ਹਾਅ ਅਤੇ ਪੋਸਟ-ਕੌਗਨਿਜ਼ੈਂਸ ਪੜ੍ਹਾਅ ਅਤੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰੀ-ਕੌਗਨਿਜ਼ੈਂਸ ਪੜ੍ਹਾਅ ਅਤੇ ਪੋਸਟ-ਕੌਗਨਿਜ਼ੈਂਸ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਅੰਤਰ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਅੰਤਰ ਹੈ। ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਜੋ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀ-ਕਾਗਨੀਜ਼ਨਸ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਪੋਸਟ-ਕਾਗਨੀਜ਼ਨਸ ਪੜ੍ਹਾਅ' ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ

ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 173 (2) (i) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਤਾਂ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਲਈ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ/ਮਨਜ਼ੂਰ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਚਾਰਜ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਉਸ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ ਰਿਪੋਰਟ' ਤੇ ਕੋਈ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਨੂੰ ਵੀ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਨਾਲ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਡਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਸਿਰਫ ਦੋ ਉਪਚਾਰ ਉਪਲਬਧ ਹਨਃ (i) ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਸੋਧ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ (ii) ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 319 ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੇ ਪੜ੍ਹਾਅ ਤੱਕ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 173 (8) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਲਈ ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰੇ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਵੀਂ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰੇ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ, ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ, ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ' ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 173 (8) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਜਾਂ ਨੋਟਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਮੁੜ ਜਾਂਚ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ, ਖਾਸ ਤੌਰ' ਤੇ ਜਦੋਂ ਯੂ/ਐਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। 227 ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ., ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਧਾਰਾ 173 (8) ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 173 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿਪੋਰਟ ਭੇਜਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਜਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਲਈ ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਧਾਰਾ 173 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਤਹਿਤ ਰਿਪੋਰਟ ਭੇਜਣ

ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 7] [94-ਏ-ਐਚ; 95-ਏ-ਐਫ]

1.2 ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਖੁਦ ਹੀ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਵੱਲੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਛੁੱਟੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਲਈ ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਰਹੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਇੱਕ ਢੁਕਵੀਂ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰੇ ਅਤੇ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 173 (8) ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਇੱਕ ਹੋਰ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰੇ। [ਪੈਰਾ 7.1] [95-ਜੀ-ਐਚ; 96-ਏ-ਬੀ] ਏ

ਵਿਨੈ ਤਿਆਗੀ ਬਨਾਮ ਇਰਸ਼ਾਦ ਅਲੀ @ਦੀਪਕ (2013) 5 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ 762 : [2012] 13 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 1005; ਵਸੰਤੀ ਦੂਬੇ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (2012) 2 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 731: [2012] 1 ਐੱਸਸੀਆਰ

(2009) 7 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 685: [2009] 11 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 234; ਹੇਮੰਤ ਧਸਮਾਨਾ ਬਨਾਮ ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਂਚ ਬਿਓਰੋ (2001) 7

ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 536: [2001] 1 ਪੂਰਕ. ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 646; ਸੱਜਣ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਸੀ. ਬੀ. ਆਈ. (2010) 9 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 368: [2010] 11 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 669; ਮੀਨੂ ਕੁਮਾਰੀ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ (2000) 4 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 359-ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

[1985] 3 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 942	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 4.5

[2009] 13 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 276 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 4.5

[2012] 13 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 1005 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 4.5

[2012] 1 ਐੱਸਸੀਆਰ 330 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 4.5

[2012] 7 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 988 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 4.5

[1996] 10 ਪੂਰਕ. ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 880 ਪੈਰਾ 4.5

[2009] 11 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 234 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਪੈਰਾ 5.2

[2001] 1 ਸਪਲ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੈਰਾ 5 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 646 [2010] 11 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 669 ਪੈਰਾ 5

(2000) 4 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 359 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਾਃ 2019 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 687।

ਅਪਰਾਧਿਕ ਵਿਭਿੰਨ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 20.08.2014 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ। 2013 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 3386. ਮ੍ਰਿਣਾਲ ਕਾਂਤੀ ਮੰਡਲ, ਪਰਵੇਜ਼ ਬਸ਼ਿਸਤਾ, ਮੁਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਦੇਬਾਸ਼ੀਸ਼ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਵਕੀਲ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵਿਭਾ ਦਤ੍ਤਾ ਮਖੀਜਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡ., ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਬੀ. ਸੁਨੀਤਾ ਰਾਓ, ਕੇ. ਸੁੱਬਾ ਰਾਓ, ਬੀ. ਵੀ. ਬਲਰਾਮ ਦਾਸ, ਐਡ. ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ.

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਐੱਮ. ਆਰ. ਸ਼ਾਹ, ਜੇ.

1 ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. 2013 ਦੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਐੱਮ. ਸੀ. ਨੰਬਰ 3386 ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਅਤੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਥਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਧੀਕ ਮੁੱਖ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ

ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ (ਪੱਛਮੀ) ਦਿੱਲੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਮੂਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

3. ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 420,468 ਅਤੇ 471 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਜਨਕਪੁਰੀ, ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਐਫ. ਆਈ. ਆਰ. ਨੰਬਰ 28.09.2007 ਹੋਣ 'ਤੇ ਐਫ. ਆਈ. ਆਰ. ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 420,468 ਅਤੇ 471 ਤਹਿਤ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਕਿ ਦੋਸ਼-ਪੱਤਰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦੇ ਕਾਗਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਵੇਲੇ, ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਮੂਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਮਿਤੀ 05.02.2013 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਵਧੀਕ ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਪੱਛਮੀ) ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੀ ਸ਼ਾਖਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਵੀ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਭੇਜਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਤਰਕਪੂਰਨ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟ 11.04.2012 (sic)' ਤੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

3.1 ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 05.02.2013 ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਅਤੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਮੂਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ 2013 ਦੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਵਿਭਿੰਨ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 3386 ਰਾਹੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੜਕਾਇਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜਾਂਚ ਇਕਾਈ, ਪੱਛਮੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ, ਪੁਲਿਸ ਪੋਸਟ ਐੱਮ. ਆਈ. ਜੀ. ਫਲੈਟ, ਜੇ-ਬਲਾਕ, ਰਾਜੌਰੀ ਗਾਰਡਨ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਨੇ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 160 ਤਹਿਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜਾਂਚ ਇਕਾਈ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਕਥਿਤ ਏ ਨੂੰ ਵੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 160 ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ/ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਿਤੀ 05.02.2013

ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਵੀ ਦਿੱਤਾ। ਕਿ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਥਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਿਤੀ 1 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਇੱਕ ਨੁਕਸਦਾਰ ਜਾਂਚ ਸੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਕੁਝ ਪਹਿਲੂਆਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸਹੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਤਰਕਪੂਰਨ ਸਿੱਟੇ' ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਮੂਲ ਦੋਸ਼ੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ।

4. ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਮੂਲ ਦੋਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਮ੍ਰਿਣਾਲ ਕਾਂਤੀ ਮੰਡਲ ਨੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਿਤੀ (ਆਈ. ਡੀ. 1) ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

4.1 ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਮੂਲ ਦੋਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਵੱਲੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸ ਕੋਲ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 173 (8) ਤਹਿਤ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

4.2 ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਮੂਲ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਕੋਲ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 173 (8) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੀ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

4.3 ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਮੂਲ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ

4.4 ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਮੂਲ ਦੋਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਗਿਆਨਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰੀ-ਕਾਗਨੀਜ਼ਨਸ ਪੜ੍ਹਾਅ ਅਤੇ ਪੋਸਟ-ਕਾਗਨੀਜ਼ਨਸ ਪੜ੍ਹਾਅ ਉੱਤੇ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਦੀ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਦਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀ-ਕਾਗਨੀਜ਼ਨਸ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪੋਸਟ-ਕਾਗਨੀਜ਼ਨਸ ਪੜ੍ਹਾਅ' ਤੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

4.5 ਉਸ ਦੀਆਂ ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਮੂਲ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (1985) 2 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 537 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਰੀਤਾ ਨਾਗ ਬਨਾਮ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ (2009) 9 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 129 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਮੂਲ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਵਿਨੈ ਤਿਆਗੀ ਬਨਾਮ ਇਰਸ਼ਾਦ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਲੀ @ਦੀਪਕ (2013) 5 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 762; ਵਸੰਤੀ ਦੂਬੇ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (2012) 2 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 731; ਅਮਿਤ ਕਪੂਰ ਬਨਾਮ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ (2012) 9 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 460 ਅਤੇ ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ ਰਾਣਾ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (ਦਿੱਲੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ)(1997) 1 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 361.

4. 6 ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਮੂਲ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

5. ਜਵਾਬਦੇਹ-ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਈ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵਿਭਾ ਦੱਤਾ ਮਖੀਜਾ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦਾ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵੀ ਸਹੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਪਹਿਲੂਆਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਇਕੱਠਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਤੱਕ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਉਸ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ, ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

5.1 ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਕੋਲ ਅਗਲੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਜੇ ਉਹ 'ਏ' ਕੋਲ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਜਾਂਚ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਜਾਂਚ ਨਿਰਪੱਖ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਲਾਭ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਮਿਲੇਗਾ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀਆਂ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 173 (8) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ (ਉੱਪਰ) ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਰੀਤਾ ਨਾਗ (ਉੱਪਰ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਸਮੇਤ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਲਈ, ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ।

5.2 ਕਿਸ਼ਨ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਧਰਮਿੰਦਰ ਬਾਫਨਾ (2009) 7 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 685 ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਰਿਕਾਰਡ' ਤੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਵੀ ਆਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਦੇਖੇ ਕਿ ਜਾਂਚ ਨਿਰਪੱਖ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ

ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਪੜ੍ਹਾਅ ਸਮੇਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੜ੍ਹਾਵਾਂ 'ਤੇ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਹੈ।

5.3 ਹੇਮੰਤ ਧਸਮਾਨਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਬਨਾਮ. ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਂਚ ਬਿਓਰੋ (2001) 7 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 536, ਇਹ ਅੱਗੇ ਹੈ

ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੋਧ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

5.4 ਜਵਾਬਦੇਹ-ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਵੀ ਸੱਜਣ ਕੁਮਾਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕਿ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਹੈ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 227 ਅਤੇ 228 ਦੇ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ ਵੀ।

5.5 ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲਾਂ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

6. ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਸੁਣਿਆ। ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਸਮੇਂ/ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ। ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰਿਪੋਰਟ/ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 227 ਅਤੇ 228 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੇ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮਾਮਲਾ ਸੀ। ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਵੀ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ

ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਉਹ ਹਿੱਸਾ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਛੋਟਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੀ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ?

6.1 ਉਪਰੋਕਤ ਮੁੱਦੇ/ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 173 (2) ਤਹਿਤ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬਾਰੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕੁੱਝ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਜਾਂਚ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਰਿਪੋਰਟ/ਚਲਾਨ/ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਕਲਪਾਂ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

6.2 ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ (ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਦੀ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਕਲਪਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਜੋ ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਪਲਬਧ ਹਨ ਜਦੋਂ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਰਿਪੋਰਟ/ਚਲਾਨ/ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੈਰਾ 4 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਟਿੱਪਣੀ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈਃ

“4. ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਥਾਣੇ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਧਾਰਾ 173 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) (1) ਤਹਿਤ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਵੱਲੋਂ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਤਿੰਨ ਏ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਚੀਜ਼ਾਂਃ (1) ਉਹ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ (2) ਉਹ ਰਿਪੋਰਟ ਨਾਲ ਅਸਹਿਮਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ

ਨੂੰ ਛੱਡ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ (3) ਉਹ ਧਾਰਾ 156 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਅਗਲੇਰੀ ਰਿਪੋਰਟ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਕੋਲ ਫਿਰ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਹੈਃ (1) ਉਹ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਛੱਡ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ (2) ਉਹ ਰਿਪੋਰਟ ਨਾਲ ਅਸਹਿਮਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਆਧਾਰ ਹੈ, ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ (3) ਉਹ ਧਾਰਾ 156 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਤਹਿਤ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਵਿੱਚ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਨਾ ਤਾਂ ਪੱਖਪਾਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਜ਼ਖਮੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਮੌਤ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਕੋਈ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦੁਖੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗਾ। ਪਰ ਜੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅੱਗੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਕੋਈ ਢੁਕਵਾਂ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੁੱਝ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਅਧਾਰ ਹੈ, ਪਰ ਪਹਿਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੂਜਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਢੁਕਵਾਂ ਅਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੱਖਪਾਤੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਹਿਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਰਿਪੋਰਟ ਆਪਣੇ ਉਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ' ਤੇ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 154 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2), ਧਾਰਾ 157 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 173 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) (ii) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ' ਤੇ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਇਹ ਦੇਖਣ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖੇਗਾ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 173 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) (i) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ

ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ' ਤੇ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਅਤੇ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵੱਲ ਝੁਕਾਅ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ, ਤਾਂ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਸਕੇ।

ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਧਾਰਾ 173 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਿਸ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਭੇਜੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਨਾ ਲੈਣ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਕੋਈ ਢੁਕਵਾਂ ਅਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਲ ਦੇ ਕਾਰਨ ਬੇਲੋੜੀ ਦੇਰੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਇਤਰਾਜ਼ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਉੱਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਧਾਰਾ 173 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) (i) ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਕਿ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਉੱਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਕਿਉਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਲ ਸੰਭਵ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੋਈ ਤਰਕ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ ਜਦੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਉੱਤੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ”

6.3 ਵਿਨੈ ਤਿਆਗੀ (ਉੱਪਰ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ (ਉੱਪਰ) ਅਤੇ ਰੀਤਾ ਨਾਗ (ਉੱਪਰ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਸਮੇਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਆਖਰਕਾਰ ਪੈਰਾ 40 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆਃ

“40. ਕੋਡ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 173 (8) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 156 (3) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 173 (2) ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਿੱਟੇ ਦੱਸਾਂਗੇ:

40.1. ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਕੋਲ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ "ਮੁੜ ਜਾਂਚ" ਜਾਂ "ਨਵੀਂ ਜਾਂਚ" (ਡੀ ਨੋਵੋ) ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

40.2. ਇੱਕ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਕੋਲ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 173 (6) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ" ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ।

40.3. ਉਪ-ਪੈਰਾ 40.2 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਚਾਰ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਕੇਸ (ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਕਮਾਂਡਰ) ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ, (1985) 2 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 537: 1985 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. (ਸੀ. ਆਰ. ਆਈ.) 267] ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਿਸਾਲ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ।

40.4. ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਡ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਬੰਧ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 173 (2) ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਇੰਨਾ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਧਾਰਾ 156 (3) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 173 (8) ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 173 (8) ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

40.5. ਕੋਡ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਰਮਾਣ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਨਿਆਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਧਾਨਕ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਏਗਾ। ਇਹ ਤਰਕਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਪਰ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਘਟਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਅਜੇ ਵੀ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

40.6. ਇਹ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ "ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ" ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਪੂਰਕ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਆਗਿਆ ਲੈਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਉਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਅਸੀਂ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਰਹੇ ਹਾਂ। "

6.4 ਮੀਨੂ ਕੁਮਾਰੀ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ (2000) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 4 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 359, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 173 (2) (ਆਈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਈ ਸਥਿਤੀਆਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਰਿਪੋਰਟ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਜਾਂ ਤਾਂ (1) ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ (2) ਰਿਪੋਰਟ ਨਾਲ ਅਸਹਿਮਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਛੱਡ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ (3) ਧਾਰਾ 156 (3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਰਿਪੋਰਟ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

7. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ,

ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 167 (2), 173,227 ਅਤੇ 228, ਜੋ ਗੱਲ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 173 (2) (ਆਈ) ਤਹਿਤ ਰਿਪੋਰਟ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਜਾਂ ਤਾਂ (1) ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ (2) ਰਿਪੋਰਟ ਨਾਲ ਅਸਹਿਮਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਛੱਡ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ (3) ਧਾਰਾ 156 (3) ਤਹਿਤ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਅਗਲੇਰੀ ਰਿਪੋਰਟ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਰਿਪੋਰਟ ਨਾਲ ਅਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਵਿਰੋਧ ਅਰਜ਼ੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਅਗਲਾ ਫੈਸਲਾ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਛੱਡਣਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜੇ

ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਵੀ ਤੈਅ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 173 (2) (ਆਈ) ਤਹਿਤ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਭੇਜੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ' ਤੇ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਾ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਉਸ ਪੜ੍ਹਾਅ' ਤੇ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਅਗਲੇਰੀ ਰਿਪੋਰਟ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਪ੍ਰੀ-ਕੌਗਨਿਜ਼ੈਂਸ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੋਟਿਸ ਲੈ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 173 (2) (ਆਈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਭੇਜੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਲਈ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਨੋਟਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੀ-ਕੌਗਨਿਜ਼ੈਂਸ ਪੜ੍ਹਾਅ ਅਤੇ ਪੋਸਟ-ਕੌਗਨਿਜ਼ੈਂਸ ਪੜ੍ਹਾਅ ਅਤੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰੀ-ਕੌਗਨਿਜ਼ੈਂਸ ਪੜ੍ਹਾਅ ਅਤੇ ਪੋਸਟ-ਕੌਗਨਿਜ਼ੈਂਸ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਅੰਤਰ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਅੰਤਰ ਹੈ। ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਜੋ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀ-ਕਾਗਨੀਜ਼ਨਸ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਪੋਸਟ-ਕਾਗਨੀਜ਼ਨਸ ਪੜ੍ਹਾਅ' ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਥੇ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 173 (2) (ਆਈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਕੈਟਨਾ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਥੇ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਲਈ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ/ਮਨਜ਼ੂਰ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਵੀ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਚਾਰਜ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਉਸ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ ਰਿਪੋਰਟ' ਤੇ ਕੋਈ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਨਾਲ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਡਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਹੋ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਕੋਲ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਸਿਰਫ ਦੋ ਉਪਚਾਰ ਉਪਲਬਧ ਹਨਃ (i) ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਸੋਧ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ (ii) ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 319 ਦੇ ਪੜ੍ਹਾਅ ਤੱਕ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 173 (8) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਲਈ ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰੇ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਵੀਂ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰੇ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ, ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ, ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਇਸ' ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 173 (8) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਮੁੜ ਜਾਂਚ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 173 (8) ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 173 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿਪੋਰਟ ਭੇਜਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਜਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਲਈ ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਧਾਰਾ 173 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਤਹਿਤ ਰਿਪੋਰਟ ਭੇਜਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਪਰੋਕਤ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ/ਇੰਚਾਰਜ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ 'ਤੇ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ/ਮੁੜ ਜਾਂਚ ਲਈ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

7.1 ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਖੁਦ ਹੀ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਛੁੱਟੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇਹ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਵੀ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਲਈ ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਰਹੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਇੱਕ ਢੁਕਵੀਂ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰੇ ਅਤੇ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇ ਅਤੇ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 173 (8) ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਇੱਕ ਹੋਰ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰੇ।

8. ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

8.1 ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਅੰਤਮ ਟੀਚਾ ਅਸਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬੁੱਕ ਕਰਨਾ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਹੈ, ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਲਈ ਇਹ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਰਹੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਅਗਾਂਹ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਪੇਸ਼ ਕਰੇ ਅਤੇ ਤਾਜ਼ਾ ਜਾਂਚ ਕਰੇ ਅਤੇ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 173 (8) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਅਗਲੇਰੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰੇ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ' ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇ।

9. ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਰਾਖਵੀਂ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਨਿਧੀ ਜੈਨ ਅਪੀਲ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Tarun Mehra

Advocate